

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1	Svetová produkcia	11
Tabuľka 2	Vývoj spotrebiteľských cien na báze HICP (priemer za obdobie)	23
Tabuľka 3	Vývoj spotrebiteľských cien	23
Tabuľka 4	Medziročný vývoj cien výrobcov	25
Tabuľka 5	Tvorba hrubého domáceho produktu a jeho zložiek	26
Tabuľka 6	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa odvetví	26
Tabuľka 7	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa použitia	27
Tabuľka 8	Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2007	27
Tabuľka 9	Vývoj investícií a úspor	28
Tabuľka 10	Tvorba a použitie dôchodkov v sektore domácností	30
Tabuľka 11	Vývoj ukazovateľov trhu práce	31
Tabuľka 12	Výsledky finančného hospodárenia	32
Tabuľka 13	Bežný účet platobnej bilancie	33
Tabuľka 14	Vývoz za január až december	34
Tabuľka 15	Dovoz za január až december	34
Tabuľka 16	Bilancia služieb	35
Tabuľka 17	Bilancia výnosov	35
Tabuľka 18	Bilancia bežných transferov	35
Tabuľka 19	Kapitálový a finančný účet platobnej bilancie	36
Tabuľka 20	Prílev kapitálu v rámci ostatných investícií v členení podľa sektorov	36
Tabuľka 21	Zahraničný dlh SR	37
Tabuľka 22	Vývoj hlavných komponentov menového agregátu M3 a jeho hlavných protipoložíek	39
Tabuľka 23	Počet dohliadaných subjektov	54
Tabuľka 24	Počet vydaných rozhodnutí útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS v roku 2007	57
Tabuľka 25	Počet vykonaných dohľadov na mieste v dohliadaných subjektoch finančného trhu v roku 2007	59
Tabuľka 26	Pamättné mince vydané NBS v roku 2007	67
Tabuľka 27	Hodnota obeživa v Sk	68
Tabuľka 28	Množstvo obeživa v kusoch	69
Tabuľka 29	Vývoj priemernej hodnoty peňažného znaku	70
Tabuľka 30	Počet zadržaných falzifikátov slovenských korún	73
Tabuľka 31	Počet zadržaných falzifikátov eur	73
Tabuľka 32	Počet zadržaných falzifikátov amerických dolárov	73
Tabuľka 33	Počet zadržaných falzifikátov ostatných cudzích mien	73
Tabuľka 34	Počet transakcií uskutočnených v SIPS	78
Tabuľka 35	Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS	79
Tabuľka 36	Časový rámec zavedenia eura v SR	97
Tabuľka 37	Plnenie maastrichtských kritérií v roku 2007	100

Zoznam grafov

Graf 1	Vývoj cien.....	12
Graf 2	Medziročná zmena cien komodít.....	12
Graf 3	Rast HDP v krajinách eurozóny.....	13
Graf 4	Zmena dynamiky hospodárskeho rastu v roku 2007 oproti roku 2006.....	13
Graf 5	Vývoj inflácie v eurozóne	13
Graf 6	Medziročná zmena jednotlivých zložiek HICP inflácie v eurozóne	14
Graf 7	Vývoj výmenného kurzu USD/EUR v roku 2007	14
Graf 8	Úrokové sadzby ECB a EURIBOR.....	14
Graf 9	Vývoj kurzov mien krajín V4 voči euru	15
Graf 10	Príspevky k rastu HDP	15
Graf 11	Vývoj kľúčových sadzieb národných centrálnych bánk.....	16
Graf 12	Príspevky k HICP inflácii	16
Graf 13	Inflácia HICP v štruktúre národného indexu (príspevky jednotlivých zložiek k celkovej inflácii)	21
Graf 14	Vývoj cien subagregátov jadrovej inflácie.....	22
Graf 15	Štruktúra inflácie meranej CPI (príspevky jednotlivých zložiek k celkovej inflácii).....	24
Graf 16	Vývoj reálneho HDP.....	26
Graf 17	Vývoj reálneho HDP podľa štvrtkov	26
Graf 18	Štruktúra konečnej spotreby domácností	28
Graf 19	Príspevky jednotlivých skupín spotrebných výdavkov k rastu konečnej spotreby domácností.....	29
Graf 20	Vývoj exportnej výkonnosti a dovoznej náročnosti	29
Graf 21	Sklon domácností k spotrebe a úsporám	30
Graf 22	Vývoj miery nezamestnanosti	31
Graf 23	Vývoj bežného účtu a obchodnej bilancie	33
Graf 24	Príspevky jednotlivých komponentov k medziročnej dynamike M3	39
Graf 25	Príspevky k medziročnému rastu pohľadávok PFI voči súkromnému sektoru	40
Graf 26	Prírastky úverov domácnostiam (kumulatívne od začiatku roku).....	41
Graf 27	Prírastky úverov nefinančným spoločnostiam	41
Graf 28	Vývoj úrokových sadzieb z úverov nefinančným spoločnostiam, 3M BRIBOR-u a základnej sadzby NBS	42
Graf 29	Vývoj úrokových sadzieb z poskytnutých úverov domácnostiam.....	42
Graf 30	Vývoj úrokových sadzieb z vkladov nefinančných spoločností.....	43
Graf 31	Vývoj úrokových sadzieb z vkladov domácností.....	43
Graf 32	BRIBOR v roku 2007.....	47
Graf 33	Vývoj jednotlivých foriem obchodov na voľnom trhu (mesačné priemery).....	48
Graf 34	Plnenie povinných minimálnych rezerv v roku 2007	48
Graf 35	Benchmarková výnosová krivka štátnych dlhopisov	49
Graf 36	Vývoj kurzu slovenskej koruny voči euru a doláru v roku 2007	50
Graf 37	Devízové rezervy v správe NBS	50
Graf 38	Štruktúra aktív a spravovaného majetku finančného trhu	61
Graf 39	Mesačný vývoj obeživa v roku 2007	67
Graf 40	Denný vývoj obeživa.....	68
Graf 41	Obeživo u verejnosti a v pokladniciach bánk.....	71
Graf 42	Podiel M0 na agregáte M1 a HDP (v bežných cenách).....	71
Graf 43	Vplyv inflácie na hodnotu obeživa	71
Graf 44	Vývoj počtu zadržaných falzifikátov	72
Graf 45	Štruktúra falzifikátov v roku 2007	72
Graf 46	Počet transakcií uskutočnených v SIPS.....	78
Graf 47	Hodnota transakcií uskutočnených v SIPS.....	79
Graf 48	Počet spracovaných prioritných platieb.....	80

Graf 49	Podiel typov platieb na hodnote spracovaných transakcií.....	80
Graf 50	Objem poskytnutých vnútrodených úverov v roku 2007	81
Graf 51	Pripravenosť subjektov na zavedenie eura v SR	98
Graf 52	Očakávania občanov SR ohľadne termínu zavedenia eura v SR.....	98
Graf 53	Očakávania občanov SR o vplyve zavedenia eura v SR.....	99
Graf 54	Vývoj kurzu koruny po vstupe do ERM II	99
Graf 55	Štruktúra zamestnancov NBS podľa veku.....	112
Graf 56	Štruktúra zamestnancov NBS podľa odpracovaných rokov v NBS.....	112
Graf 57	Štruktúra zamestnancov NBS podľa dosiahnutého vzdelania	113
Graf 58	Vzdelávanie pre zamestnancov NBS	113
Graf 59	Vzdelávanie pre pracovníkov finančných inštitúcií	114

Skratky

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
a. s.	akciová spoločnosť
ATM	Automated Teller Machine – bankomat
b. c.	bežné ceny
BCPB	Burza cenných papierov v Bratislave
BRIBOR	Bratislava Interbank Offered Rates – fixing úrokových sadzieb na trhu medzibankových depozitov
CDCP SR	Centrálny depozitár cenných papierov SR
CP	cenné papiere
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
DDP	doplnková dôchodková poisťovňa
DDS	doplnková dôchodková spoločnosť
DSS	dôchodková správcovská spoločnosť
EBOR	European Bank for Reconstruction and Development – Európska banka pre obnovu a rozvoj
ECB	European Central Bank – Európska centrálna banka
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council – Rada ministrov pre hospodárske a finančné záležitosti EÚ
EFT POS	Electronic Funds Transfer at Point of Sale – platobný terminál
EK	Európska komisia
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
ERM	Exchange Rate Mechanism – mechanizmus výmenných kurzov
ESCB	European System of Central Banks – Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
EUR	euro
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
FRA	Forward Rate Agreement – dohoda o budúcej úrokovej miere
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HMÚ	Hospodárska a menová únia
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development – Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj
IFRS	medzinárodné štandardy pre finančné výkazníctvo
IPP	index priemyselnej produkcie
IRB model	model založený na používaní vlastných ratingov pri kreditnom riziku
IRS	Interest Rate Swap – úrokový swap
MBHS	Medzinárodná banka pre hospodársku spoluprácu
MIB	Medzinárodná investičná banka
MiFID	smernica Európskeho parlamentu a Rady Európy 2004/39/ES o trhoch s finančnými nástrojmi
MMF	Medzinárodný menový fond
NBS	Národná banka Slovenska
NEER	Nominal Effective Exchange Rate – nominálny efektívny výmenný kurz
OCP	obchodník s cennými papiermi
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OPEC	Organization of the Petroleum Exporting Countries – Organizácia krajín vyvážajúcich ropu
OPF	otvorené podielové fondy

p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PFPT	podielové fondy peňažného trhu
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PP NBS	pokladničné poukážky NBS
PZI	priame zahraničné investície
REER	Real Effective Exchange Rate – reálny efektívny výmenný kurz
ROE	Return on Equity – návratnosť vlastných zdrojov
ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
RULC	Real Unit Labour Costs – reálne jednotkové náklady práce
SASS	Slovenská asociácia správcovských spoločností
SAX	slovenský akciový index
SB	Svetová banka
s. c.	stále ceny
SDX	slovenský dlhopisový index
SDXG	SDXGroup – skupina slovenských dlhopisových indexov
SEPA	Single Euro Payments Area – Jednotná oblasť platieb v eurách
SIPS	Slovak Interbank Payment System – Medzibankový platobný systém SR
SKONIA	SlovaK OverNight Index Average
SRT	sterilizačný repo tender
SSP	Single Shared Platform – jednotná technická platforma pre TARGET2
SSS	Securities Settlement System – systém zúčtovania cenných papierov
STATUS DFT	aplikačný programový systém STATUS pre dohľad nad finančným trhom
ŠD	štátne dlhopisy
ŠP	Štátna pokladnica
ŠPP	štátne pokladničné poukážky
ŠR	štátny rozpočet
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
TARGET	Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase
ÚFT	Úrad pre finančný trh
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
USD	americký dolár
WTO	World Trade Organization – Svetová obchodná organizácia
ZBK SR	Združenie bankových kariet SR

Slovník

II. dôchodkový pilier – starobné dôchodkové sporenie. Súčasť povinného štátneho dôchodkového zabezpečenia, ktorý je vybudovaný na princípe príspevkovo definovaného fondového systému.

III. dôchodkový pilier – doplnkové dôchodkové sporenie. Dobrovoľný príspevkovo definovaný fondový systém podporovaný štátom formou daňového zvýhodnenia.

Aktuár – zodpovedný poistný matematik, ktorý zodpovedá za správnosť výpočtu poistných produktov a za výkazníctvo.

Autonómne faktory likvidity – iné faktory ako operácie menovej politiky, ktoré ovplyvňujú likviditu bankového sektora. Ide najmä o čisté zahraničné aktíva centrálnej banky, depozity ústrednej štátnej správy v centrálnej banke a obeživo.

B5 – poistenie škôd na leteckých dopravných prostriedkoch.

B11 – poistenie zodpovednosti za škodu vyplývajúcu z vlastníctva alebo z používania leteckého dopravného prostriedku vrátane zodpovednosti dopravcu.

BRIBOR (Bratislava Interbank Offered Rates) – fixing úrokových sadzieb na medzibankovom trhu s depozitmi, ktorý sa vypočítava z kotácií cien referenčných bánk pri predaji depozitov s termínovou štruktúrou od jedného dňa po 12 mesiacov.

Cenová stabilita – medziročný nárast spotrebiteľských cien, ktorý neprekročí úroveň stanovenú NBS. Cieľom NBS v strednodobom horizonte je udržiavať rast spotrebiteľských cien meraný indexom HICP ku koncu rokov 2007 a 2008 pod úrovňou 2 %.

Centrálna parita – výmenný kurz mien jednotlivých členov ERM II voči euru, okolo ktorého sú definované hranice fluktuatívneho pásma. Centrálna parita pre slovenskú korunu bola stanovená 28. novembra 2005 na úrovni 38,4550 Sk za 1 euro s fluktuatívnym pásmom ± 15 %.

Certifikát EFCB (European Foundation Certificate in Banking) – medzinárodne uznávaný bankový certifikát získaný na základe absolvovania skúšky, ktorá overuje úroveň vedomostí, nevyhnutnú pre kvalifikovaný výkon profesie bankového zamestnanca, porovnateľnú v bankovom sektore v rámci EÚ; jedinou akreditovanou inštitúciou na Slovensku oprávnenou realizovať vzdelávací projekt a skúšku EFCB je Inštitút bankového vzdelávania Národnej banky Slovenska.

Common ECSB Training – spoločný vzdelávací program Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB). Program zahŕňa vzdelávacie podujatia pre manažérov určené na osvojenie si vedomostí a pracovných postupov, ako aj rozvoj manažérskych zručností s dôrazom na účinnosť a efektívnosť rozhodovacieho procesu v ESCB a Eurosysteme, posilnenie spoločnej kultúry ESCB na základe vzájomného oboznamovania sa s najlepšimi skúsenosťami z praxe.

Corporate governance – správa a riadenie spoločnosti.

Čistá emisia peňazí – predstavuje rozdiel medzi objemom peňazí, ktoré boli dané do obehu a príjmom peňazí za určité obdobie.

Dcérska spoločnosť – právnická osoba, nad ktorou je vykonávaná kontrola (vlastníctvo viac ako 50 % zo základného imania právnickej osoby alebo z hlasovacích práv právnickej osoby).

Deficit verejnej správy – rozdiel medzi celkovými príjmami a celkovými výdavkami sektora verejnej správy v prípade, ak výdavky preyšujú príjmy. Pomer deficitu k HDP neprevyšujúci 3 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Deflácia – zníženie celkovej cenovej hladiny, opak inflácie.

Deflátor HDP – agregovaný cenový index, zohľadňujúci vývoj cien výrobkov a služieb v ekonomike. Vypočítava sa ako podiel HDP v bežných cenách a HDP v stálych cenách.

Devízové rezervy – rezervy Slovenskej republiky, ktorými sú zlato a iné finančné aktíva denominované v cudzích menách, držané a spravované centrálnou bankou. Slúžia na priame financovanie platobnej nevyváženosti, na nepriame regulovanie jej veľkosti prostredníctvom intervencií na devízových trhoch za účelom ovplyvnenia kurzu meny, alebo na iné ciele.

Dlh verejnej správy – hrubý dlh (vklady, pôžičky a dlhové cenné papiere bez finančných derivátov) verejnej správy na konci roka vyjadrený v nominálnej hodnote. Pomer dlhu k HDP neprevyšujúci 60 % je jedným z maastrichtských konvergenčných kritérií na prijatie eura.

Domácnosti – obyvateľstvo, teda účty občanov, ekvivalent anglického pojmu „households“.

Dvojtýždňový repo tender NBS – štandardná repo operácia centrálnej banky, ktorou je poskytnutý alebo prijatý úver so zabezpečovacím prevodom cenných papierov, so splatnosťou 14 dní. Táto repo operácia je vykonávaná hromadnou formou (tender). Úroková sadzba na dvojtýždňový repo tender je základnou úrokovou sadzbou NBS.

Efektívne výmenné kurzy (nominálny: NEER, reálny: REER) – vážené priemery bilaterálnych výmenných kurzov slovenskej koruny voči menám hlavných obchodných partnerov. Použité váhy vyjadrujú podiel jednotlivých partnerských krajín na zahraničnom obchode SR. Reálne efektívne výmenné kurzy sú nominálne efektívne výmenné kurzy deflované váženým priemerom pomerov zahraničných cien alebo nákladov k domácim. Sú mierou cenovej a nákladovej konkurencieschopnosti krajiny.

Elektronickopeňažná činnosť – vydávanie a správa elektronických peňazí a platobných prostriedkov elektronických peňazí.

ERM II (Exchange Rate Mechanism II – mechanizmus výmenných kurzov II) – systém výmenných kurzov, ktorým sa vytvára rámec na spoluprácu v oblasti kurzovej politiky jednotlivých krajín eurozóny a tých členských štátov EÚ, ktoré sa nezúčastňujú na tretej etape HMÚ. Účasť v ERM II je jedným z maastrichtských kritérií na prijatie eura.

ESA 95 – Európsky systém národných účtov z roku 1995. Spoločná metodika na zostavovanie a vykazovanie HDP, zamestnanosti a kompenzácií zamestnancov pre všetky krajiny EÚ.

Európska platobná rada (EPC – European Payments Council) – organizácia, ktorá združuje bankové asociácie Európskej únie.

Európsky hospodársky priestor (European Economic Area) – zahŕňa všetky členské štáty Európskej únie a Nórsko, Lichtenštajnsko a Island.

EUROSIPS – retailový platobný systém, ktorý vznikne transformáciou existujúceho tuzemského platobného systému SIPS, ktorý bude dňom zavedenia eura na území Slovenskej republiky prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska.

Eurosystem – systém centrálnych bánk, ktorý tvorí Európska centrálna banka a národné centrálné banky členských štátov EÚ, ktoré už prijali euro.

Eurozóna – oblasť, do ktorej patria členské štáty EÚ, ktoré v súlade so zmluvou prijali euro. V eurozóne za výkon menovej politiky zodpovedá Európska centrálna banka.

Finančný trh (pre účely časti 4, subjekty regulované NBS) – tvoria ho štyri sektory – bankový sektor (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým banky a pobočky zahraničných bánk), kapitálový trh (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým obchodníci s cennými papiermi, správcovské spoločnosti, burza cenných papierov, centrálny depozitár cenných papierov, emitenti a sprostredkovatelia investičných služieb), sektor poisťovní (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým poisťovne a pobočky zahraničných poisťovní) a trh dôchodkového sporenia (hlavnými reprezentantmi sú predovšetkým dôchodkové správcovské spoločnosti a doplnkové dôchodkové spoločnosti).

Harmonizovaný index spotrebiteľských cien (HICP) – index spotrebiteľských cien meraný na porovnateľnej báze v členských štátoch EÚ, ktorý zároveň berie do úvahy rozdiely v národných definíciách. Harmonizovaný index je jedným z ukazovateľov pre hodnotenie cenovej stability štátu (maastrichtské konvergenčné kritérium).

Hrubý domáci produkt (HDP) – predstavuje súhrn výrobkov a služieb vyprodukovaných v ekonomike krajiny v danom období. HDP možno členiť podľa tvorby, použitia alebo dôchodku. Najdôležitejšími agregovanými zložkami použitého HDP sú konečná spotreba domácností, konečná spotreba verejnej správy, tvorba hrubého fixného kapitálu, zmeny stavu zásob a dovoz a vývoz tovarov a služieb.

IBAN (International Bank Account Number) – medzinárodný formát bankového čísla účtu, ktoré umožňuje jednoznačnú identifikáciu klienta a automatizované spracovanie platby (v súčasnosti predovšetkým cezhraničných platieb). V podmienkach Slovenskej republiky IBAN obsahuje 24 alpha-numerických znakov (kód krajiny ISO, kontrolné číslo a číslo účtu vrátane kódu banky).

Implikovaná volatilita – očakávaná volatilita (t. j. štandardná odchýlka) miery cenovej zmeny aktíva (napríklad dlhopisu alebo akcie). Dá sa odvodiť z ceny aktíva, dátumu splatnosti a z realizačnej ceny opcií na toto aktívum, ako aj z bezrizikovej miery návratnosti pomocou modelu oceňovania opcií (napríklad Black-Scholesovho modelu).

Inflácia – zvýšenie celkovej cenovej hladiny.

Inštitúcia elektronických peňazí – iná právnická osoba ako banka, zahraničná banka a Národná banka Slovenska, ak má podľa zákona o platobnom styku udelené povolenie na elektronickopeňažnú činnosť.

Jadrová inflácia – kvantifikuje mieru rastu cenovej hladiny na neúplnom spotrebnom koši. Zo spotrebného koša sú vylúčené položky s regulovanými cenami a položky s cenami ovplyvňovanými inými administratívnymi opatreniami (napr. zmena DPH, spotrebných daní, dotácií). Je súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Jedno bankové povolenie – Zahraničné banky, zahraničné finančné inštitúcie alebo inštitúcie elektronických peňazí môžu vykonávať bankové činnosti na území iných členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a rady 2006/48/ES o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, ak oprávnenie na ich vykonávanie bolo týmto subjektom udelené v členskom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru. Tieto subjekty môžu poskytovať svoje služby buď prostredníctvom založenia pobočky alebo voľným poskytovaním cezhraničných bankových služieb (tzv. cross-border services).

Jednodňový refinančný obchod NBS – operácia, ktorú môžu zmluvné strany (banky) využívať na získanie jednodňového úveru od centrálnej banky, založením akceptovateľných aktív. Úroková sadzba na refinančné obchody je jedna z kľúčových úrokových sadzieb NBS.

Jednodňový sterilizačný obchod NBS – operácia, ktorú môžu zmluvné strany (banky) využívať na uloženie jednodňových vkladov v centrálnej banke. Úroková sadzba na sterilizačné obchody je jedna z kľúčových úrokových sadzieb NBS.

M1 – úzky menový agregát. Zahŕňa obehivo a vklady splatné na požiadanie v PFI a v ústrednej štátnej správe (napr. na pošte alebo v Štátnej pokladnici).

M2 – širší menový agregát. Zahŕňa agregát M1 a vklady s výpovednou lehotou do 3 mesiacov vrátane (krátkodobé úsporné vklady) a vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov vrátane (krátkodobé termínované vklady) v PFI a v ústrednej štátnej správe.

M3 – široký menový agregát. Zahŕňa agregát M2 a obchodovateľné nástroje, t. j. repo obchody, podielové listy podielových fondov peňažného trhu a dlhové cenné papiere vydané PFI so splatnosťou do dvoch rokov vrátane.

Maastrichtské kritériá – konvergenčné kritériá dané Maastrichtskou zmluvou, splnenie ktorých je podmienkou na vstup do eurozóny. Ide o štyri kritériá: kritérium verejných financií (výška deficitu a dlhu verejného sektora), inflačné kritérium, kritérium dlhodobých úrokových mier a kurzové kritérium.

Materská spoločnosť – právnická osoba, ktorá vykonáva kontrolu, tzn. vlastníctvo viac ako 50% na základnom imaní právnickej osoby alebo na hlasovacích právach v právnickej osobe, právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov štatutárneho orgánu, členov dozornej rady alebo iný riadiaci dozorný alebo kontrolný orgán právnickej osoby.

Osoby spriaznené s Národnou bankou Slovenska – právnické alebo fyzické osoby, ktoré sú dcérskymi účtovnými jednotkami NBS, pridruženými účtovnými jednotkami, členmi Bankovej rady NBS, blízkymi príbuznými člena Bankovej rady NBS, účtovnými jednotkami, ktoré sú kontrolované, spoločne kontrolované, alebo v ktorých majú vplyv alebo významné hlasovacie práva členovia Bankovej rady NBS alebo ich blízki príbuzní.

Pakt stability a rastu (Stability and Growth Pact) – má slúžiť ako prostriedok na zabezpečenie zdravých verejných financií v tretej etape Hospodárskej a menovej únie v záujme vytvorenia priaznivých podmienok pre cenovú stabilitu a silný udržateľný rast prispievajúci k tvorbe pracovných miest. Na tento účel pakt stanovuje, že členské štáty si určujú strednodobé rozpočtové ciele. Vymedzuje tiež konkrétny postup pri nadmernom deficite. Pakt sa skladá z uznesenia o Pakte stability a rastu prijatého na amsterdamskom zasadnutí Európskej rady 17. júna 1997 a z dvoch nariadení Rady, a to z (i) nariadenia (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o sprísňovaní dozoru nad rozpočtovými pozíciami a o dozore nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1055/2005 z 27. júna 2005 a (ii) nariadenia (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchlení a vyjasnení implementovania postupu v prípade nadmerného deficitu v znení zmien a doplnkov nariadenia (ES) č. 1056/2005 z 27. júna 2005.

Peňažné finančné inštitúcie (PFI) – finančné inštitúcie, ktoré tvoria sektor emisie/tvorby peňazí. Patrí k nim centrálna banka (NBS), úverové inštitúcie (banky a pobočky zahraničných bánk) a všetky ostatné finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných prostriedkov od subjektov iných ako PFI a poskytovanie úverov a investovanie do cenných papierov vo svojom mene a na svoj účet (najmä podielové fondy peňažného trhu).

Pohľadávky peňažných finančných inštitúcií voči rezidentom – pohľadávky PFI voči rezidentom iným ako PFI (vrátane sektora verejnej správy a súkromného sektora) a cenné papiere emitované rezidentmi inými ako PFI (akcie a iné majetkové a dlhové cenné papiere) v držbe PFI.

Portfóliové investície – čisté transakcie rezidentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných nerezydentmi („aktíva“) a čisté transakcie nerezydentov a ich pozície v cenných papieroch vydaných rezidentmi („pasíva“). Zahŕňajú majetkové cenné papiere a dlhové cenné papiere (dlhopisy, zmenky a nástroje peňažného trhu). Aby sa investície posudzovali ako portfóliové, musí byť majetková účasť v podniku menšia než ekvivalent 10% kmeňových akcií alebo hlasovacích práv.

Povinné minimálne rezervy (PMR) – peňažné rezervy bánk, pobočiek zahraničných bánk, stavebných spoiteľní a inštitúcií elektronických peňazí vedené na účtoch v centrálnej banke. Ide o menový nástroj, ktorého výšku pre každého tvorca PMR určuje centrálna banka.

Priame zahraničné investície (PZI) – sú kategóriou medzinárodných investícií, ktorá odráža cieľ rezidentského subjektu jedného hospodárstva (priameho investora), ktorý získava trvalý podiel v podniku, ktorý je rezidentom iného hospodárstva ako investorovho (podnik priamej investície). Priame investície zahŕňajú počiatočnú transakciu medzi dvoma subjektmi – t. j. transakciu, ktorou vzniká priamy investičný vzťah – a všetky následné transakcie medzi týmito subjektmi a medzi pridruženými podnikmi.

Priemerná hodnota peňažného znaku – predstavuje celkovú hodnotu obeživa delenú celkovým množstvom obeživa.

Primeranosť vlastných zdrojov – pomer vlastných zdrojov k rizikovo váženým aktívam (nesmie klesnúť pod hranicu 8%). Primeranosť vlastných zdrojov predstavuje ohodnotenie bezproblémového fungovania finančnej inštitúcie v budúcnosti, t. j. je ukazovateľom, finančnej sily a dôveryhodnosti finančnej inštitúcie.

Princíp jedného povolenia – zahraničné regulované subjekty môžu vykonávať činnosti na území iných členských štátov Európskeho hospodárskeho priestoru, ak oprávnenie na ich vykonávanie bolo týmto subjektom udelené v členskom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru. Tieto subjekty môžu poskytovať svoje služby buď prostredníctvom založenia pobočky alebo voľným poskytovaním cezhraničných služieb (tzv. cross-border services).

Regulované ceny – ceny a poplatky stanovované ministerstvami, regulačnými orgánmi (Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, Poštovým úradom SR, Telekomunikačným úradom SR a i.) alebo regionálnou a miestnou samosprávou. Sú súčasťou národného indexu spotrebiteľských cien.

Reinvestovaný zisk – skladá sa z podielu priameho investora (v pomere k priamej majetkovej účasti) na zisku nerozdelenom ako dividendy dcérskymi alebo pridruženými podnikmi a na zisku pobočiek nevyplatenom priamemu investorovi.

Repo operácia – poskytnutie alebo prijatie úveru so zabezpečovacím prevodom cenných papierov.

RTGS (Real Time Gross Settlement) – systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase.

Sektor verejnej správy – sektor, ktorý podľa definície ESA 95 zahŕňa rezidentské subjekty orientujúce sa najmä na produkciu netrhových výrobkov a služieb určených na individuálnu a spoločnú spotrebu a na pre rozdeľovanie národného dôchodku a bohatstva. Zahŕňa ústrednú štátnu správu, regionálnu štátnu správu, miestnu samosprávu a fondy sociálneho zabezpečenia a nimi zriadené rozpočtové a príspevkové organizácie, ktorých tržby pokrývajú menej ako 50 % ich výrobných nákladov.

SEPA (Single Euro Payments Area) – Jednotná oblasť platieb v eurách, cieľom ktorej je vytvorenie jednotného vnútorného trhu pre oblasť platobného styku v eurách.

SIPS – medzibankový platobný systém prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska.

STEP2 – celoeurópsky automatizovaný clearingový systém prevádzkovaný spoločnosťou Euro Banking Association Clearing, určený na spracovanie cezhraničných platieb v eurách.

TARGET (Trans-European Automated Real-time Gross Settlement Express Transfer) – Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase. Je to systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (RTGS) v eurách. Ide o decentralizovaný systém, ktorý tvorí 17 národných systémov RTGS, platobný mechanizmus ECB a mechanizmus prepojenia.

TARGET2 – nová generácia systému TARGET, v ktorej sa súčasná decentralizovaná technická štruktúra nahradí jednotnou zdieľanou platformou.

TARGET2-SK – platobný systém, ktorý bude dňom zavedenia eura na území Slovenskej republiky prevádzkovaný Národnou bankou Slovenska ako národný komponent platobného systému TARGET2.

Voľné poskytovanie cezhraničných služieb – výkon bankových činností zahraničných subjektov z Európskeho hospodárskeho priestoru (zahraničné banky, zahraničné finančné inštitúcie alebo inštitúcie elektronických peňazí) bez fyzickej prítomnosti na území Slovenskej republiky.

Výnosová krivka – grafické znázornenie vzťahu medzi úrokovou mierou/výnosom a lehotou splatnosti aktíva s rovnakým úverovým rizikom, ale s odlišnými splatnosťami v konkrétnom čase. Sklon výnosovej krivky možno vyjadriť vo forme rozdielu medzi úrokovými mierami dvoch vybraných splatností.

Základná úroková sadzba NBS – limitná úroková sadzba na štandardné sterilizačné repo tendre NBS – hlavné menovopolitické operácie NBS. Základnú úrokovú sadzbu vyhlasuje NBS od 1. januára 2003; ak sa v starších všeobecne záväzných právnych predpisoch používa pojem „diskontná úroková sadzba Národnej banky

Slovenska“, alebo „diskontná úroková sadzba Štátnej banky česko-slovenskej“, rozumie sa tým základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska.

Zamestnanecké požitky – mzdy a náhrady miezd, odmeny, pripoistenia, odstupné, odchodné a ostatné nepeňažné požitky, napr. zdravotná starostlivosť.

Záloh (kolaterál) – nástroj, ktorý zabezpečuje poskytnutý úver. V prípade zlyhania dlžníka sa môže toto aktívum predať a výnos použiť na vyrovnanie úveru.

